

**NIECH ŻYJE RZĄD
ROBOTNICZY
I WŁOSCIANSKI**

**NIECH ŻYJE
SOCJALIZM!**

Redakcja przyjmuje interesantów od 1 i pół do 3 po południu.

Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada.

Administracja czynna od 9 do 5 bez przerwy
Kasa czynna od 11 do 1-ej.

Opłata pocztowa uliszczona ryczałtem

WARSZAWA, UL. WARECKA NR. 7

REDAKCJA — tel. 176-70.

DYREKCJA — tel. 120-13.

ADMINISTRACJA — tel. 313-80.

DRUKARNIA — tel. 173-43.

KONTO CZEKOWE w P. K. O. 175

CENA NUMERU 20 GROSZY

Program uroczystości święta robotniczego w Warszawie

**W DNIU 1 MAJA
CZWARTEK**

8—10 rano zbiórki w LOKALACH DZIELNIC P.P.S. I KLASOWYCH ZW. ZAWODOWYCH. Z punktów zbiórek pochody ze sztandarami i orkiestrami zdążają

na godz. 11 rano na plac Grzybowski

NA ZGROMADZENIE LUDOWE

po ukończonym zgromadzeniu rozwinie się **POCHÓD ULICAMI WARSZAWY**

2 popoł. **Akademja sportowa** urządzona staraniem Warsz. Okr. Zw. Stow. Sportowych na bolsku „SKRA” Okopowa 30.

(pokazy sportowe, koncert orkiestr i chórów robotniczych)

4 popoł. **Akademja młodzieży** urządzona staraniem Warszawskiej Organizacji Młodzieży T.U.R. w sali teatru „ATENEUM” ul. Czerwonego Krzyża 20.

**W DNIU 4 MAJA
NIEDZIELA**

10.³⁰ rano **Akademja — Koncert** W SALI KINA „COLOSSEUM” NOWY ŚWIAT 19. W programie przemówienia posłów i radnych Warszawy, członków Rady Naczelnej P. P. S. występy artystów Opery Warszawskiej, deklamacje, koncert orkiestry Zw. Zaw. Prac. Elektryczni i chóry Zw. Zawod. Pracowników Miejskich.

Wszelkich informacji udzielają Sekretariaty W.O.K.R. P.P.S., Rady Zawodowej m. Warszawy (Warecka 7), oraz Sekretariaty Dzielnic P.P.S., Klasowych Zw. Zawodowych, Organizacji Młodzieży T. U. R. i organizacji sportowych. Tamże zaproszenia na Akademje.

WARSZAWSKI OKRĘGOWY KOMITET ROBOTNICZY P. P. S. I RADA ZAWODOWA WARSZAWY

Sprawa przyjęcia Gdańska do M. O. P.

DECYZJĘ PRZEKAZANO HADZE

Paryż, 27 kwietnia. (PAT). Na dzisiejszym posiedzeniu Rady Administracyjnej Międzynarodowego Biura Pracy, odbywającej swą sesję w Paryżu, weszła na porządek dzienny sprawa przyjęcia Wolnego Miasta Gdańska do Międzynarodowej Organizacji Pracy. W swoim czasie M. B. P. zaproponowało zwrócenie się do Trybunału Haskiego o wydanie opinii, czy jest dopuszczalne przyjęcie Wolnego Miasta Gdańska do Międzynarodowej Organizacji Pracy.

Po otwarciu dzisiejszego posiedze-

nia minister Sokal wygłosił przemówienie, w którym, imieniem Rządu polskiego, wyraził zgodę na przekazanie sprawy Trybunałowi Haskiemu. W dyskusji wzięli udział m. in. J. J. Thoms i dyrektor M. B. P. Albert Thomas. Min. Sokal, nalegając na ograniczenie pytania, skierowanego do Trybunału Haskiego, jedynie do kwestii, czy Wolne Miasto może być przyjęte do Międzynarodowej Organizacji Pracy, zapewnił, że Rząd polski, w razie negatywnej odpowiedzi Trybunału Haskiego, nie omieszka, ze swej

strony, z największą życzliwością rozważyć sposoby udostępnienia klasie robotniczej Wolnego Miasta korzystania z dobrodziejstw Międzynarodowej Organizacji Pracy.

Dyskusja doprowadziła do uzgodnienia poglądów poszczególnych członków Rady, którzy porobili różne zastrzeżenia, ale ostatecznie zgodzili się z propozycją Biura i wnioskodawcy. Wobec tego, po postawieniu wniosku Biura pod głosowanie, został on przyjęty jednogłośnie.

DOKOŁA NIECNEJ KAMPANJI przeciw tow. Libermanowi

W uzupełnieniu wczorajszego artykułu o służbie legionowej tow. pos. Libermana dodajemy dla ścisłości, że po wskrzeszeniu Państwa Polskiego, został on nie reaktywowany, lecz przywrócono mu stopień oficerski z awansem na porucznika, a zarazem ponieważ już nie był w czynnej służbie, przeniesiono go w stan rezerwy, jako oficera piechoty.

Ponadto należy dodać, że w r. 1914, kiedy wstąpił do Legionów, polska siła zbrojna nie miała jeszcze nazwy Legionów, albowiem dopiero później nadano jej tę nazwę i utworzono C. K. Komendę Legionów.

Wreszcie, gdy panowie ze Związku Legionistów chcą napiętnować tow. Libermana, jako b. oficera C. K. Komendy Legionów, przypomnieć należy, że C. K. oficerem Komendy Legionów był naprz. p. gen. Roman Górecki, który aż do samego końca był kpt. intendentem C. K. Kom. Legj. Takimże samym oficerem C. K. Komendy był gen. Berbecki, a co najważniejsza zastępca p. Cara — p. gen. Krzemiński, który naprawdę był audytorem C. K. Komendy Legionów i bardzo o jej względy w swoim czasie zabiegał.

Prace Ligi Narodów

NAD CZEM BĘDZIE OBRADOWAŁ KOMITET ROZJEMSTWA I BEZPIECZEŃSTWA

Genewa, 27 kwietnia. (PAT). W poniedziałek zbierze się tu Komitet Rozjemstwa i Bezpieczeństwa. Na porządku dziennym posiedzenia znajduje się sprawa konwencji o pomocy finansowej dla państwa, zaatakowanego przez napastnika.

Następnie na porządku dziennym znajduje się sprawa środków, mających na celu zapobieżenie wojnie.

Sprawa ta łączy się pod wielu względami ze sprawą konwencji o pomocy finansowej dla napadniętego.

Następnie wejdzie pod obrady Komitetu sprawa komunikacji radiowej i lotniczej w momentach krytycznych w celu zabezpieczenia właściwego funkcjonowania organów Ligi.

Nie jest wyłączone, że Komitet zajmie się również wynikami marcowej

sesji t. zw. komisji dla scharmonizowania paktu Ligi z paktem Kellogga.

Komitetowi Rozjemstwa i Bezpieczeństwa przewodniczy min. Benesz, który przybędzie do Genewy we wtorek wieczór. W ten sposób właściwe prace Komitetu rozpoczną się dopiero w środę.

Niewiadomo dotychczas, czy rząd ZSSR przysła swego obserwatora

Zatarg konstytucyjny w Szwecji

PARLAMENT BRONI SWOICH PRAW

Sztokholm, 27 kwietnia. (PAT). Dzisiaj odbyła się w Riksdagu (sejmie) doroczna dyskusja nad sprawą odpowiedzialności konstytucyjnej rządu za kroki i zarządzenia, wydane w ciągu ubiegłego roku. Większość komisji konstytucyjnej Riksdagu złożyła skargę przeciwko członkom rządu, twierdząc, że niektóre z wydanych zarządzeń niezgodne są z konstytucją. Jedno z wystąpień skierowane by-

ło przeciwko Ministerjum Spraw Zagranicznych, w związku z tem, że Ministerjum nie zasięgnęło opinii tajnej komisji parlamentarnej dla spraw zagranicznych przed zakończeniem obrad genewskiej konferencji w sprawie rozejmu celnego, w której Szwecja, jak wiadomo, brała udział. Przedstawiciel Min. Spraw Zagranicznych podkreślił w dyskusji, że zasięgnięto opinii komisji parlamentarnej przed

podpisaniem konwencji, opracowanej przez konferencję celną. 114 głosami przeciwko 90-ciu Izba przyjęła skargę komisji konstytucyjnej. Konsekwencje polityczne tej decyzji nie są jeszcze znane.

Za decyzją przyjęcia skargi komisji opowiedzieli się socjaliści, partja ludowa i komuniści, przeciwko — konserwatyści, liberali i agrariusze.

Aresztowania komunistów w Wilnie

Wilno, 27 kwietnia. (PAT). W nocy z 25 na 26 b. m. w Wilnie zostało aresztowanych 3-ch studentów Uniwersytetu Wileńskiego, a mianowicie Arkadiusz Olkin, M. Okolewicz i Stefan Wrona. Ol-

kin był płatnym sekretarzem jednego ze związków zawodowych. Okolewicz i Wrona znani byli już poprzednio ze swoich wystąpień na Uniwersytecie Stefana Batorego. Aresztowany również zo-

stał Aleksander Szydłowski, funkcjonariusz Centralnego Sekretariatu Białoruskiego Włociańsko - Robotniczego Klubu poselskiego w Wilnie.

Kronika polityczna

W niedzielę p. Prezydent Rzplitej przybył do Częstochowy i odwiedził Jasną Górę, poczem tegoż dnia wrócił do Spawy

W Poznaniu otwarto w niedzielę VII. Targi Międzynarodowe.

Wiadomości telegraficzne

— W niedzielę odbyły się wybory gminne w trzech powiatach na Górnym Śląsku i w Chorzowie.

Wynik wyborów podamy po nadejściu dokładniejszych wiadomości.

— Premier MacDonald przesłał do Sekretariatu Generalnego Ligi Narodów w Genewie tekst morskiego traktatu londyńskiego z pismem, w którym wyraża nadzieję, że rezultaty, osiągnięte na konferencji londyńskiej, ułatwią w przyszłości prace przygotowawczej komisji rozbrojeniowej.

— Centralny Komitet Górniczy w Belgii uchwalił rezolucję, przewidującą strajk generalny w razie, jeżeli Izba rozjedzie się na ferie letnie przed uchwaleniem emerytur dla górników.

— Przeciwno byłemu ministrowi Wol-demarasowi, który dotychczas nie opuścił zajmowanego przez siebie mieszkania rządowego, włączono sprawę o eksmisję.

ZDARZENIA I LUDZIE

NIECO O P.A.T.

I O INNYCH AGENCJACH PRASOWYCH

Stary baron Reuter, który zaczął od gołębi pocztowych podczas bitwy pod Waterloo, a stał się twórcą wielkiej agencji telegraficznej, zbierającej wiadomości po całym świecie i na cały świat je rozsyłającej — przewróciłby się w grobie, gdyby zobaczył, jak zwyrodniałą postać przybrał stworzony przez niego rodzaj instytucji informacyjnej w Polsce, w roku 1930, w sto lat po rozpoczęciu poważnej pracy dziennikarskiej na Zachodzie.

Prasa europejska odróżnia bardzo starannie dwie strony dziennika: informacyjną i artykułową. Dziennik informuje, i stara się być jaknajbardziej bezstronny w podawaniu wiadomości — a potem omawia wszelkie zjawiska i przejawy życia pod kątem widzenia partii, grupy czy jednostki, do której należy. Anglosasi mają doskonale określone na pracę dziennikarską: pisma zawierają „NEWS AND VIEWS” (czytaj: news and views) — wiadomości i poglądy.

Zadaniem AGENCJI prasowej jest dostarczenie „news” — wiadomości, i tylko wiadomości; bezstronnie, lojalnie, szybko, starannie; wiadomości.

WOJNA RZĄDOWYCH AGENCJI

Krytykujemy i będziemy nadal krytykować działalność PAT, i będziemy niemiłosiernie wytykać jej wszystkie błędy i przewinienia — bo chodzi nam o to, aby wreszcie nasza rządowa agencja zaczęła spełniać należycie swoje zadania. Chcemy mieć dobrą urzędową agencję, do której mogłoby być miłe zaufanie i chcemy mieć jedną tylko urzędową agencję. Krytykując P. A. T. i dążąc do jej naprawy, bronimy jej przed korszakami, których tyle napłodził system sanacyjny i którzy osaczyli biedną PAT, starając się sprowadzić ją do roli echa „Przedświutu”.

Walka „agencyjna” w świątku rządowym przybrała już formy całkiem groteskowe. Komunikat rządowy, o zamierzeniach gospodarczych Rządu, do którego sam p. premier przywiązuje znaczenie całkiem wyjątkowe, porówna partyną agencja sanacyjna, utrzymująca się z trudnych do stwierdzenia źródeł — i komunikat ten pomysłany jako uderzenie w opozycję, omija właśnie prasę opozycyjną, która ze względu na treść musiałaby ten komunikat ogłosić — i trafić do nieczytanych przez nikogo piśmieksubsydowanych. Tak samo sprawozdanie jednego z banków państwowych trafia najpierw do tej partyjnej agencji. Czy iskra intrygi sanatorów sprytniejszych od PAT'owych dyrektorów, tak już silnie zajęta PAT, że ta nie lepszego nie znalazła, jak komunikaty BBS?

Dość, że PAT stała się prawie dla prasy bezużyteczna, a wielkie fundu-

siadających wartość dla całej prasy, interesujących całą czytającą publiczność, niezależnie od przekonań politycznych i przynależności partyjnej.

Zasada ta obowiązuje podwójnie, potrójnie, powielokrotnie te agencje, które uważane są i uważają się za półrządowe lub zgola rządowe, jak nasza PAT, utrzymywana z funduszu państwowych, a więc z pieniędzy płatnika podatkowego, ściąganych bez względu na przychylny czy urogi stosunek tego płatnika do Rządu.

A jak wygląda ta bezstronność P. A. T. i jej lojalność wobec klienta i odbiorcy — dziennika i czytelnika pism — o tem świadczy chociażby ten skandaliczny wypadek z ubiegłego tygodnia, kiedy PAT do swego biuletynu włączyła odezwę BBS-ów, uprzednio wydrukowane w „Przedświucie”. PAT popełniła podwójną zbrodnię: dała wiadomość bezwartościową i „starą”, bo już uprzednio podaną przez dziennik, który w każdej redakcji jest przeglądany, a przytem wiadomości stronniczą.

szere państwowe, na nią łożone, idą na marne. Rząd, w osobie Prezydium Rady Ministrów, wyróżniając partyjne agencje, a omijając PAT dla ogłoszenia swoich komunikatów, działa na szkodę instytucji państwowej i dopuszcza się winy lekkomyślnego szafowania pieniądza publicznego.

Partyjnie prowadzone agencje osiabiają PAT. Prasa niezależna poważnie się musi zastanowić, czy wogóle opłaca się prenumerować tę urzędową agencję, przez Rząd nieomal bojkotowaną. A Sejm i kontrolujące wykonanie budżetu instytucje w tych warunkach będą musiały zadać sobie pytanie, czy pozycja PAT w budżecie państwowym nie jest po prostu wyrzucaniem pieniędzy na wiatr.

J. S.

DO KORESPONDENTÓW „ROBOTNIKA” NA PROWINCJI!

Od dn. 1 maja b. r. wychodzić będzie specjalne prowincjonalne wydanie „Robotnika” ze znacznie powiększonym działem korespondencji.

Dzięki temu ulepszeniu, listy i korespondencje z prowincji będą mogły ukazywać się w „Robotniku” bez opóźnienia.

W związku z tem zwracamy się do naszych korespondentów z prośbą o szybkie nadsyłanie wiadomości o wszystkich ciekawych wydarzeniach, zarówno

Z działalności S. U. P.

Dnia 27 kwietnia r. b. odbyło się I-sze posiedzenie Zarządu Głównego Stowarzyszenia Urzędników Państwowych Rzplitej po wyborach uzupełniających, dokonanych na ostatnim Walnym Zjeździe Delegatów Kół S. U. P. Do nowego Komitetu wykonawczego wybrano: prezesem dotychczasowego prezesa p. dr. Stanisława Warmuskiego, wiceprezesami — p.p. pos. Józefa Stypińskiego, Wacława Kowarskiego i Walerego Zapalę, na sekretarzy — p.p.: Zenobiusza Dudę i Tadeusza Domańskiego, na skarbnika — Leona Nadolskiego, na zast. skarbnika Stanisława Podwińskiego, oraz p.p.: Edmunda Mieroszewicza, Kazimierza Jastrzębskiego i Marjana Józefkowiaka.

Zarząd uchwalił wszcząć starania o wypłacenie w najbliższym okresie reszty zaległego dodatku mieszkaniowego za r. 1928, oraz o przyznanie pracownikom kontraktowym prawa do stałego dodatku mieszkaniowego. Projekt ustawy nowej pragmatyki, nowele do ustaw dyscyplinarnej i emerytalnej, wraz z projektami statutów Kasy Przewodności i funduszu wzajemnej pomocy, zgodnie z uchwałą Walnego Zjazdu, po nadesłaniu opinii przez poszczególne Koła co do niektórych kwestji, poruszonych na Zjeździe, będą przedstawione właściwym czynnikom, względnie, w miarę możliwości, zrealizowane.

NASZA RUBRYKA

Poszukiwanie pracy

Posady woźnego, gońca lub podobnej poszukuje inwalida, b. ochotnik w p., znajdujący się bez pracy i bez renty. Oferty: Kruca 9 m. 29, dla Hryniewieckiego Jana.

Szofer - mechanik z wieloletnią praktyką, znający się na ślusarstwie, prosi o pracę. Oferty do redakcji „Robotnika” dla „P.R.”.

Szofer poszukuje posady na prywatne wozy lub ciężarowe. Wymagania bardzo skromne. Oferty: „Robotnik”, Warecka 7, J. P.

Rutynowany bibliotekarz porządkuje, kataloguje prywatne zbiory. Wymagania skromne. Marszałkowska 95 m. 14.

Młoda, inteligentna kobieta poszukuje posady woźnej. Może prowadzić rachunki. Zgłoszenia dla J. L. P.

partynych i zawodowych, jako też — dotyczących całokształtu życia mieszkańców danego miasta, czy wsi.

Prosimy również o nadsyłanie wiadomości telefonicznych pod numerem 176-70, w godzinach od 11 do 2-jej i od 5 do 7 1/2.

Wyjątkowo w dn. 1 maja prosimy o telefoniczne zawiadomienie o przebiegu obchodów tylko w godzinach popołudniowych od godz. 4-jej.

ZABÓJSTWO NA TLE PORACHUNKÓW PARTYJNYCH?

Wczoraj o godz. 13 m. 20 na ul. Miłej w pobliżu pl. Muranowskiego, czeladnik piekarski zarazem delegat piekarni Tempermana (Dzika 27), 37-letni Froim Wajęgros został postrzelony 3 kulami rewolwerowymi. Wypadek ten wywołał w jednej chwili olbrzymie zbiegowisko. Kilkunastu policjantów musiało utrzymać porządek. W poczekalni szpitala św. Ducha Wajęgros wkrótce zmarł. Z pier-

wiastkowego dochodzenia, jak również z zeznań żony zabitego wynika, że zabójstwa dokonano na tle porachunków partyjnych między związkami piekarskimi. Wajęgros jakoby miał otrzymać wyrok śmierci, z tego powodu posiadał przy sobie zawsze rewolwer. Wczoraj idąc ulicą Miłą został nagle postrzelony. Napadnięty zdołał wyjąć swój rewolwer i raz wystrzelił do napastnika, lecz chybił.

ZAMACHY SAMOBÓJCZE

Wczoraj o godz. 15, przy ul. Dobrej 2, 37-letni Wacław Przeszpecki, inż. dróg i mostów, postrzelił się z rewolweru w klatkę piersiową. Po opatrunku, desperata w stanie ciężkim przewieziono do szpitala Polskiego Czerwonego Krzyża. Z przeprowadzonego dochodzenia okazuje się, że inż. Przeszpecki, powracając z miasta, doręczył dozorcę domu list, adresowany do p. Wiedeńskiej, urzędniczki, lokatorki tegoż domu, poczem przyszedł do mieszkania i w kilka minut później targnął się na życie.

Z mostu Kierbedzia wskoczył do Wisły jakiś mężczyzna. Pełniący służbę pod mostem post. komisarjatu rzeczniczego Bolesław Sikora pośpieszył łodzią i desperata w samą porę wyratował, poczem przewiózł na posterunek komisarjatu. Tam okazało się, że jest to 26-letni Ludwik Markowski, ślusarz (Mokra 7). Jako powód usiłowania samobójstwa Markowski podał — brak środków i niechęć do dalszego życia.

Wczoraj w szpitalu św. Ducha zmarła 40-letnia Bina Szapirowa, przyjezdna z Tarnopola, która — jak już donosiliśmy

— otruła się lizolem w bramie domu przy ul. Nalewki 49.

W polu przy ul. Styrskiej w Grochowie znaleziono otrutego kwasem solnym mężczyznę niewiadomego nazwiska, około lat 65. Lekarz Pogotowia, po udzieleniu pomocy, przewiózł desperata nieprzytomnego i w stanie ciężkim do szpitala św. Rocha, gdzie — nieodzykawszy przytomności — zmarł.

19-letnia Władysława Kostrzewa (Czerwińska 6), napiła się łągu.

19-letni Jan Jędrzejewski (Sienna 74), robotnik, otrul się jodyną.

17-letnia Eugenia Dąbrowska, przy matce (ks. Piotra Skargi 28), otruła się esencją octową.

19-letnia Zofja Bączkiewiczówna (wieś Kikuły, gm. Pomiechówek, pow. warszawski), otruła się niewiadomym płynem trującym.

Desperatom i desperatką pomocy udzieliło Pogotowie, poczem Kostrzewę przewiózł do szpitala św. Ducha, Dąbrowską do Przemienienia Pańskiego, a Bączkiewiczównę tamże.

ZABÓJSTWO NA STAREM MIĘŚCIE

Dwaj pijani bracia Woźniakowie — z Rynku Starego Miasta napadli na 18-letniego Leona Zbierchowskiego, gońca (Krzywe Koło 16), zadając mu kilka ran

nożem w głowę. Rannego w stanie ciężkim przewieziono do szpitala św. Rocha, gdzie wczoraj — zmarł. Braci Woźniaków aresztowano.

ZABITA PRZEZ SAMOCHÓD

Wczoraj rano na rogu ul. Towarowej i Srebrnej samochód przejechał kobietę niewiadomego nazwiska, lat około 55. Nieprzytomną i w stanie ciężkim prze-

wiozło pogotowie do szpitala Dz. Jezus, gdzie wkrótce zmarła. Kierowca zbiegł, lecz przechodnie podobno zauważyli numer rejestracyjny.

WYDOBYCIE ZWŁOK TOPIELCA

Wczoraj rano policja komisarjatu rzeczniczego wyłowiła powyżej cytadeli zwłoki topielca, Jana Pażucha, piaskarza (Karmelicka 26), który podczas wichury

i wyrwocenia się łodzi utonął dn. 15 b. m. Zwłoki przewieziono do prosektorjum.

DO KOMITETÓW PARTYJNYCH

Czy zamówiliście do kolportażu ozdobny Nr. „POBUDKI” na 1 Maja? Cena egzemplarza 40 gr.

Przy zamówieniach ponad 10 egzemplarzy — 25% rabatu.

DO ZWIĄZKÓW ZAWOD.

Czy zamówiliście do kolportażu ozdobny Nr. „POBUDKI” na 1 Maja? Cena egzemplarza 40 gr.

Przy zamówieniach ponad 10 egzemplarzy — 25% rabatu.

WSRÓD KSIĄŻEK

KSIĄŻKI TOW. WYDAWNICZEGO „RÓJ”

GEORG FINK.

JESTEM GŁODNY.

Oddawna już świat literacki nie przeżywał takiej sensacji: młody autor napisał powieść, podarował ją jednemu ze znanych pisarzy niemieckich i — znikł. Nie wie zapewne, że powieść jego ukazała się już w wydaniu książkowym, nie obchodzi go sława, która spadła na niego formalnie w ciągu jednej nocy, nie daje znaku życia nawet owemu pisarstwu, któremu powieść swoją podarował. Podobno jest on pod przybranym nazwiskiem, aktorem filmowym w Hollywood.

A tymczasem legenda otoczyła już postać tego dziwaka, którego nazwisko brzmi (prawdopodobnie) Georg Fink. Pod tem nazwiskiem przedstawił się owemu pisarzowi — Kurtowi Minzerowi, kiedy zjawił się u niego przed dwoma laty i zwierzył się, że zamierza napisać powieść — opowiedzieć dzieje swego dziecinstwa. Po tym dniu nikt nie widział Finka. W sześć miesięcy później otrzymał Minzer pocztą nieczytelny manuskrypt i list, w którym autor donosił, że emigruje do Ameryki i daruje mu swoją powieść. Niech z nią zrobi, co mu się podoba. Prosił tylko, aby na wypadek wydania jej drukiem ukazała się nie pod jego nazwiskiem, lecz jako dzieło samego Minzera.

Trzydziestu wydawców odrzuciło manuskrypt, wruszając ramionami. Trzydziesty pierwszy osiągnął z nim sukces, jakiego nie notowano w Niemczech od czasów Remarque'a.

Ten niespodziewany sukces, ten nagły

entuzjazm publiczności, ta tajemniczość, otaczająca osobę autora — spowodowały zapewne, że od pierwszej chwili porównywano dzieło Finka z „Na zachodzie bez zmian”. A przecież porównanie to ma i głębsze uzasadnienie. Mimo zupełnego braku podobieństwa zewnętrznego mają te książki jedną cechę wspólną: obie są nie „powieściami”, nie „utworami literackimi”, ale głęboko przemyślanymi i odczuciemi pamiętnikami, wiernymi obrazami rzeczywistości. I tu i tam autor skromnie staje na uboczu gwarliwego rynku zawodowej literatury. Ale i tu i tam, bez zamiaru artystycznego, zdradza się ze swoim wielkim talentem pisarskim — może jeszcze niewiadomym.

Jednakże — jeśli idzie o porównania — to powinny one w tym wypadku iść raczej w innych kierunkach — do Hamuna — do Dostojewskiego

Książka Finka jest wstrząsająca. To nadużywane słowo jest tu jedynie właściwym. Nędza nie krzyczy tu, nie oskarża i co najwyżej szepcze ustami czteroletniego chłopca: jestem głodny... I dlatego może przemawia tak głośno i silnie. Książka ta nie opisuje życia ubogich, ani ich twardego losu, nie jest oskarżeniem ani wyzwaniem ani nawet skargą. To księga miłości ubogiego dla ubogich. I w tem tkwi cała tajemnica niebywałego powodzenia Finka: że w takiej nędzy — tej nędzy, która staje się dla nędzara już nie jarzmem, ale żywiołem powszednim — potrafi się zdobyć na miłość.

A wojna? Jest tu i wojna, ale jakże inna! Widziana niejako od dołu, oczyma nędzara. Wojna — która oznacza tylko: sacharynę, margarynę, chleb kartkowy. Śmierć nie jest straszna: śmierć ojca o-

znacza rentę inwalidzką. Tej strony wojny nie opisał jeszcze nikt w „literaturze wojennej” ostatnich lat. To też dobrze jest, że książka ta dotarła już do serc tysięcy czytelników i zachwale toruje sobie drogę do dalszych tysięcy. Podarunek Finka dla nieznanego p'isarza niemieckiego staje się darem ubogiego dla ludzkości. Darem bezcennym

Specjalne sprawozdanie z tej książki zamieścimy w jednym z najbliższych numerów.

J. W. LOCKE: „Obyczaje Marka Ordoyna” („Jesienna miłość”). Powieść Przekład J. Ochockiej.

FRANK HELLER. Przygody Filipa Collina. Z cyklu powieści kryminalnych. Przełożył Stanisław Rossowski.

KSIĄŻKI INSTYTUTU WYDAWNICZEGO „RENAISSANCE”

GUSTAW FRENSSEN. Sługa Boży, powieść, część I-sza. Pokój, część II-ga. Wojna. Z cyklu: Budowniczości świata. Przełożył L. Staff.

JAKÓB WASSERMANN. Symfonia prometejska (Gesiarz). Z cyklu: najpiękniejsze powieści świata. Przełożył Marceli Tarnowski.

JÓZEF MARJA WIKTOR. Na ziemi pokój (romans umarłych). Z cyklu: najpiękniejsze powieści świata. Kresli ona w prostych wstrząsających słowach „front życia polskiego”.

MAREK ROMAŃSKI. Tajemnica kanału La Manche. Powieść kryminalna.

WYDAWNICTWA „KSIĄŻNICY ATLAS”

Czego szkoła oczekuje od rodziców. Ujemny wpływ na wychowanie licznych czynników destrukcyjnych domaga się przeciwdziałania, a stąd dojrział postulat, aby sprawę wychowania młodzie-

ży szkolnej ujęła w swe ręce i poprowadziła z całą energią szkoła. Zadanie to szkoła może podjąć tylko przy współpracy domu, a spotykane potem przeszkody można przełamać, odwołując się do dobrej woli rodziców i wytwarzając między domem a szkołą stosunek wzajemnego zaufania. Nie zasługują na miano współpracownicy ze szkołą to, z czem przychodzą do szkoły rodzice, powodowani chęcią doradczej pomocy dla swojego dziecka, a więc kierując się egoistyczną troską o swoje dziecko jedynie. Dopiero społeczne nastawienie rodziców prowadzi do istotnej współpracy, a przez wynikające stąd poczyny rodzice najlepiej przysłużą się swemu dziecku. W stosunku do dzieci zaleca się unikanie surowości przynusmu, oraz siły, stosowanie natomiast swobody i zachęty. Autor właśnie wskazuje na konieczność i pożytek budzenia w młodzieży wiary w swe siły do dobrego. W książce postulaty wychowawcze znajdują również uzasadnienie w przedstawionym kalejdoskopowo obrazie walki i przeżyć wewnętrznych młodzieży wieku przejściowego, pod kątem widzenia jej chęci wybić się i znalezienia uznania.

K. ZAGAJEWSKI. Ćwiczenia do gramatyki języka niemieckiego. Str. 50. zł. 1.20.

Ćwiczenia niniejsze łączą się ściśle z gramatyką języka niemieckiego tegoż autora i stanowią jej konieczne dopełnienie. Ze względu na przeciętnie słabe przygotowanie uczniów, ograniczają się one do najbardziej zasadniczych typów. Każde ćwiczenie ma za temat jedno tylko zagadnienie gramatyczne, którego rozwiązanie następuje drogą odpowiedzi na pytania, wstawienia poprawnych form, poprawienia błędów, tłumaczenia, odmiany, lub też zmiany tekstu we wskazanym kierunku. Teksty same są aktu-

alne i zajmujące i nie wychodzą poza ramy maksymalnych wymagań szkolnych.

KSIĄŻKI „DOMU KSIĄŻKI POLSKIEJ”

STANISŁAW WYRZYKOWSKI. Moskiewskie gody. Część I-sza: Wilki pod murami Kremla. (Legenda o tajemniczym Carze). Warszawa 1930.

WALERY PRZYBOROWSKI. Grom Maciejewicki. Powieść historyczna z roku 1794. Wydanie nowe z przedmową prof. Henryka Mościckiego. Dozwolone do bibliotek szkolnych rozporządzeniem Ministerjum Oświaty III — 483.

Z WOJSKOWEGO INSTYTUTU NAUKOWO-WYDAWNICZEGO

ZARUSKI MARJUSZ. Moja czwarta podróż na „WITEZIUM”. Warszawa, 1930. Cena 1 zł.

Znany propagator idei morza polskiego gen. Marjusz Zaruski wystąpił w tej książce z zachętą do wycieczek peñomorskich, do porzucenia wreszcie raz na zawsze zaczerwanego trójkąta Gdynia — Hel — Gdańsk, względnie podróży wzdłuż wybrzeży. Autor opisuje barwnie swoją czwartą z kolei peñomorską podróż na „Witeziu”, na małym jachcie, odbył z Gdyni do Malmo i Kopenhagi oraz zpowrotem. W podróży tej, w czasie której gen. Zaruski sprawował kapitaństwo „Witezia”, przydarzyły się zaimprovizowane załóżce różne przygody. Szamotanie się ze wzburzonym Bałtykiem, przemyskanie się wśród zdradnych raf, ustawiczna walka o całość kruchej statku, wszystko to przejęte urorkiem pełnego morza, znalazło w gen. Zaruskim odtwórcę i epika. Niezapomniane wrażenia załogi, uchwycone zgrabnie i z humorem, skłoniły niedojętego czytelnika do bliższego zainteresowania się morzem. Książka ta została wydana pięknie i ozdobiona rycinami.

MASARYK A SPORT

W swych wspomnieniach z młodości opowiada prezydent Masaryk, jak to pod kierownictwem pewnego nauczyciela niemieckiego zaczął poraz pierwszy w swym życiu uprawiać gimnastykę. Było to już bardzo dawno, ale od tego czasu Masaryk nigdy nie przestał zajmować się sportem i kulturą fizyczną. Po dziś dzień wykonuje prezydent regularnie kilka wolnych ćwiczeń gimnastycznych co rano, a ponadto z zamiłowaniem oddaje się codziennemu przejażdżkom konnym. Dr. Herben opowiada w ostatnim numerze czasopisma „Sokolski wzdławatel” (Sokolski wychowawca) i o innych jeszcze zamiłowaniach sportowych prezydenta Masaryka, jako to: o turystyce, jeździe na rowerze, o łowieniu ryb i t. d. Najintensywniej uprawiał jednak Masaryk zawsze gimnastykę, a członkiem „Sokoła” jest od roku 1882.

W roku 1879 opublikował Masaryk w czasopiśmie „Pedagogium”, wydawanym przez Lindnera, krytykę angielskiej książki Baina p. t.: „Wychowanie, jako wiedza”. W krytyce tej wypowiedział Masaryk poglądy, że sprawom wychowania fizycznego udziela się wszędzie zbyt mało uwagi. Po przyjeździe do Pragi, Masaryk nawiązał bardzo żywy kontakt z założycielem stowarzyszenia gimnastycznego „Sokol”, Tysem, z którym często rozmawiał o zadaniach Sokolstwa na polu krzepienia ciała i ducha młodzieży czeskiej. Wojna światowa zbliżyła Masaryka jeszcze bardziej do „Sokoła”, w którym obecny prezydent widział instytucję moralnego wychowania narodu. W walkach niepodległościowych, które zorganizował, poznał Masaryk pozytywne walory idei wychowania fizycznego i do obecnej chwili Masaryk stale zajmuje się szukaniem nowych dróg wychowania.

OTWARCIE I STADJONU SPORTOWEGO W EGIPCIE

Kilka dni temu otwarty został w Aleksandrii, pierwszy w Egipcie wielki stadion reprezentacyjny. Uroczyste otwarcie nastąpiło w obecności króla Fuada I-go, członków rodziny królewskiej, ministrów i ciała dyplomatycznego.

Stadion znajduje się w samym centrum miasta. Posiada on 8 trybun krytych i wspaniałą trybunę królewską, będącą arcydziełem sztuki budowlanej. Trybuna królewska posiada specjalne pokoje przyjęć, przyozdobione w iście wschodnim przepychem. Ponad trybuną królewską znajduje się loża królowej utrzymana w stylu Ludwika XIV-go. Wspaniałe schody z białego marmuru łączą salon królewski z lożą królowej.

W środku stadionu znajduje się boisko piłkarskie poza trybunami zaś plac tenisowy, arena bokserska i zapalnica. Na trybunach znajduje się ogółem 25.000 miejsc siedzących i kilka tysięcy stojących. Ponadto do dyspozycji atletów wybudowano 50 wielkich szatni mogących pomieścić 1250 osób.

17.000 ŻŁ. W CIĄGU MINUTY ZARABIA BOKSER CARNERA

Olbryn włoski Carnera pokonał swego dwunastego przeciwnika Traftona w Kansas City nokautem już po 55-ciu sekundach walki.

Obecne tournee zagraniczne Carnery jest dla niego jednocześnie świetnym interesem finansowym. Na swych kilkunastu walkach zarobił ogółem ten bokser około 800.000 złotych, ponieważ zaś ogółem spotkania jego nie trwały dłużej niż 48 minut, jest on niewątpliwie najlepiej płatnym człowiekiem na świecie, ponieważ zarabia 17.000 zł. w ciągu minuty!

Obecnie Carnera prowadzi rokowania celem wystąpienia w filmie. Partnerem jego ma być słynny „człowiek o stu twarzach” — Lon Chaney.

PIERWSZA PODRÓŻ TURYSTYCZNA DO KOŁA ŚWIATA

Z Medjolanu donoszą, że utworzony tam specjalny komitet organizacyjny ukończył już swe prace przygotowawcze do zrealizowania pierwszej podróży turystycznej naokoło świata. Podróż ta rozpocznie się dnia 29 listopada r. b. i trwać będzie do 26 kwietnia 1931 roku. Towarzystwa Żegluga Morskiej „Cosulich” i „Lloyd Trest” — wspólnie, a także z komitetem organizacyjnym.

PIERWSZY MAJA NA BOISKACH ROBOTNICZYCH

W dniu święta Robotniczego odbędą się na terenie całej Polski liczne i ciekawe imprezy sportowe zorganizowane przez Robotnicze Sportowe Komitety Okręgowe i poszczególne kluby. Program tych imprez w większych miastach przedstawia się następująco:

W Warszawie wszystkie kluby i członkowie wezmą udział w zgromadzeniach i pochodach organizowanych przez partje socjalistyczne.

O godz. 14 min. 30 rozpoczną się na boisku Skry pierwszomajowe imprezy sportowe.

Największą sensacją zawodów będzie mecz piłkarski pomiędzy reprezentacjami klubów żydowskich i klubów polskich. Skład drużyn przedstawia się następująco:

skład reprezentacji robotniczej polskiej:
bramka: Głowacki (Marymont); **obrona:** Kieszkowski (Powiśle), Barjański (Znicz — Pruszków). **Pomoc:** Zasłanka (Drukarz), Więcowski E. (Skra), Pawłowski (Marymont). **Atak:** Stangiewski (Lawina), Piliński (Elektryczność), Adamczyk (Skra), Szymaniak (Elektryczność i Chudzikiewicz (Marymont)). **Zapasowi:** Andrejew — bramkarz (Elektryczność), Piwowarczyk (Drukarz), Żurawski (Powiśle), Łapiński (Ruch).

skład reprezentacji rob. żydowskiej:
Bramka: Wałach (Gwiazda). **Obrona:** Filar (Gwiazda) Bratsztajn (Czarni). **Pomoc:** Fajnbaum II (Gwiazda), Lerner I (Gwiazda), Borensztejn (Czarni). **Atak:** Helcer (Czarni), Szulzyngier (Gwiazda), Wajter (Czarni) Lerner I (Gwiazda), Goldtater (Czarni). **Zapasowi:** Lebensold (Gwiazda), Budny (Żar), Bejmal (Czarni), Unterman (Gwiazda).

Kapitanowie drużyn: Adamczyk (Skra), Lerner I (Gwiazda).

Zawody poprzedzi przedmecz: Skra (Przyszłość) — Gwiazda (młodzik) o g. 14 min. 30. Początek meczu o godz. 16 min. 30.

Do ciekawszych imprez należy również bieg kolarski na dystansie 25 klm., z boiska Skry na szosę wolską. Bieg jest dostępny dla wszystkich członków robotniczych klubów sportowych, członków związków zawodowych, partji socjalistycznych i niestowarzyszonych.

Pozatem odbędą się: dla drużyn męskich: bieg na 100 i 3000 mtr., rzut dyskiem, skok w dal; dla drużyn kobiecych: mecz hazeny Start — Skra. Następnie rozegrane zostaną zawody finałowe koszykarki o mistrzostwo robotnicze Warszawy Marymont — Skra, oraz mecz siatkówki męskiej Siła (Wolomin) — Gwiazda.

Przed rozpoczęciem zawodów przemówienie dla zebranych sportowców i publiczności „O znaczeniu sportu robotniczego dla klasy robotniczej” wygłosi przedstawiciel WRSKO. W czasie zawodów przygrywać będą dwie orkiestry.

Kluby posiadające sztandary winny stawić się w dniu 1-go maja o godzinie 14 min. 15 na boisku Skry ze sztandarami. Do sztandarów należy wydelegować wartę honorową w kostiumach klubowych.

Wieczorem odbędzie się w lokalu R. K. S. „Skra” (Okopowa 43-47) 1-szo Majowa Akademia — Wieczornica Sportowa organizowana przez R. K. S. „Skra” na program złożą się:

Przemówienie przedstawiciela Z. P. P. S.

Przemówienie czł. Klubu RKS „Skra”. Pokaz plastyki sekcji dziecięcej RKS „Skra”.

Występ Centr. Sekcji Dramatycznej Zarz. Gł. TUR.

W Pruszkowie z okazji święta Robotniczego odbędą się dwa międzyklubowe biegi na przełaj dostępne dla członków klubów robotniczych i niestowarzyszonych. Pierwszy dla mężczyzn na dystansie 3000 mtr., drugi dla kobiet na dystansie 800 mtr.

Start i meta na boisku R. K. S. „Znicz” w Pruszkowie, o godz. 12.

Zgłoszenia przyjmować będzie Komisja sędziowska przed startem.

W Katowicach odbędą się trzy międzyklubowe biegi przełaj; dla seniorów na dystansie 3000 mtr., dla juniorów na 1500 mtr. a dla kobiet na przestrzeni 1000 mtr.

Popołudniu rozegrane zostaną biegi sztafetowe 4 X 100 mtr. dla mężczyzn i kobiet, oraz zawody koszykarki, piętówki, piłki ręcznej i t. p.

Wieczorem odbędzie się Akademia Sportowa na program której złożą się przemówienia, oraz pokazy gimnastyki, piramidy i wolne ćwiczenia.

We Lwowie odbędą się międzymiastowe zawody piłkarskie, poatem RSKO wysłała reprezentację piłkarską na prowincję.

W Krakowie poza doroczną Akademią i pochodem, odbędą się liczne imprezy sportowe, których program nie został jeszcze ustalony.

W Łodzi rozegrane zostaną również zawody piłkarskie, lekkoatletyczne oraz kolarskie.

Ubiegła niedziela w sporcie

MECZE LIGOWE

Polonia - Pogoń 2:2 (1:0). Obie drużyny w najlepszych składach. W pierwszej połowie przewagę ma Polonia, niewyżywaną wskutek niezaradności ataku. Po przerwie przewaga Polonii trwa w dalszym ciągu mimo to udało się Pogoni uzbierać wynik remisowy. Sędziował p. Rutkowski z Krakowa słabo. Publiczności 3000.

ŁTSG - Czarni 0:0. Gra obu drużyn słaba i nieciekawa. W pierwszej połowie przewaga Czarnych, po pauzie gra równorzędna. Więcej pozytywnej niewyżywaną miał ŁTSG, więcej z gry w polu — Czarni.

Warta - Warszawianka 4:2 (3:0). Warta w pełnym składzie, Warszawianka bez Luksemburga. Za wyjątkiem dość krótkiego okresu po przerwie, cały czas inicjatywa gry należy do Warty.

Wisła - ŁKS 2:0 (1:0). Wisła pokazała we wszystkich liniach wspaniałą grę, ŁKS natomiast zawiódł całkowicie.

Cracovia - Garbarnia 2:1 (1:1). Cracovia gra w pierwszej połowie z wiatrem i uzyskuje dużą, chociaż niewykorzystaną przewagę. Po przerwie przewaga Cracovii wzrasta.

DWA MECZE ATTILLI W WARSZAWIE

W sobotę i niedzielę rozegrała dwa mecze w Warszawie, nieznaną jeszcze u nas drużyną węgierską Atilla, która zeszłej niedzieli odniosła dwa zwycięstwa we Lwowie. W sobotę Atilla wygrała z Legią 2:0 (0:0).

W niedzielę Legia odniosła nieznaczne zwycięstwo 1:0 (1:0).

MECZ WACKERU WIEDENSKIEGO NA ŚLĄSKU

Wacker (Wiedeń) — Amatorski KS. (Król. Huta) 3:1 (0:1). Zasluzone zwycięstwo drużyny wiedeńskiej, która zwłaszcza po przerwie pokazała ładną grę.

ELIMINACJE BOKSERSKIE W WARSZAWIE

W lokalu Makabi odbyły się w sobotę wieczorem eliminacyjne zawody bokserskie celem ustalenia składów reprezentacji Warszawy na mecze z Katowicami i Wilnem. Wyniki były następujące: W wadze koguciej Goss pokonał Borenstein, w wadze piórkowej Orlicz przegrał z Andersem, w wadze lekkiej Głowacki wygrał z Wolskim, Brzózka zaś uległ Birencaiwagowi, w wadze średniej Garbarcz zwyciężył Karpińskiego, wreszcie w wadze półciężkiej Urban wyszedł na remis z Kantorem.

ZAWODY LEKKOATLETYCZNE SKRY

Zawody lekkoatletyczne Skry przyniosły poniższe wyniki: 100 mtr.: 1) Chabiera — 12 sek., przed Ruskiem; 400 mtr. 1) Rusek — 58 sek. przed Gagiem, 1500 mtr.: 1) Gago — 5:10,6 przed Makowskim, Skok w dal 1) Rusek 5,81 mtr. przed Chabierą 5,75. (Startujący poza konkursem Lokajski skoczył 6,04). Skok wzwyż 1) Melich 1,69 mtr. przed Arciszewskim 1,55 mtr. Rzut dyskiem Lokajski 32,02 (poza konkursem), 1) Orzeł 31,62, przed Kwikiem 26,35. Rzut oszczepem: Lokajski 44,80 (poza konkursem), 1) Filipapakis 36,56, przed Ruskiem 29,92. Rzut kulą: Lokajski 9,59 (poza konkursem) 1) Orzeł 9,49, przed Kwikiem 8,54.

Z RÓŻNYCH DZIEDZIN

— W meczu piłkarskim Anglja — Szkocja zwycięstwo odniosła poraż pierwszy od 1913 roku Anglja, bijąc przeciwników 5:2. Obecnie bilans tych spotkań przedstawia się następująco ogółem rozegrano 64 gry, z tego Szkocja wygrała 34 spotkania, Anglja — 16, nie rozstrzygnięto 14 meczów.

— W czasie meczu oldboyów w Budapeszcie, jeden z najstarszych graczy, Ludwik Juszt, bramkarz, robinzonując uderzył głową o słupek bramki tak nieszczęśliwie, że poniósł śmierć na miejscu.

— Znany lekkoatleta amerykański Cummings został zdyskwalifikowany ponieważ startował w Europie bez zezwolenia Amerykańskiego Związku Lekkoatletycznego.

— Według prowizorycznych obliczeń kosztta wyjazdu i pobytu na X Olimpiadzie w roku 1932 wyniosą około 10000 złotych. Na jazdę okrętem przeznaczony trzeba 1000 zł. a na utrzymanie i mieszokregu ok. 200 zł. na jazdę kolejową New York — Los Angeles około 2500 zł. Na karty wstępu z ulgami przeznaczony trzeba 1000 zł. a na utrzymanie i mieszkanie około 4000 zł.

— Warszawianka otrzymała zaproszenie z Lipska na dwa mecze w Niemczech w końcu maja lub w czerwcu.

— W Wiedniu rozegrany zostanie 31 maja i 1 czerwca czwórmecz międzymiastowy Kraków — Wiedeń — Budapeszt — Zagrzeb. Kto wejdzie w skład reprezentacji Krakowa niewiadomo, gdyż wszystkie trzy krakowskie zespoły ligowe czynne są tego dnia.

ZGODA POMIĘDZY POLSKĄ I CZECHOSŁOWACJĄ

SUKCES BOKSERÓW POLSKICH W BUDAPESZCIE

W sobotę w drugim dniu czwórmeczu bokserskiego odbyły się spotkania między Łodzią a Bawarią i między Węgrami a Czechosłowacją.

Mecz Łódź — Bawaria przyniósł wspaniałe zwycięstwo zespołu polskiego w stosunku 9:7, zwycięstwo tem cenniejsze, że odniesione zupełnie niespodziewanie nad bardzo silną i wyrównaną drużyną niemiecką.

Mecz Czechosłowacja — Węgry przyniósł katastrofalną porażkę Czechom w stosunku 15:1, wykazując, że Węgry są najsilniejszym mocarstwem pięściarskim w środkowej Europie.

W niedzielę wieczorem odbyły się ostatnie spotkania czwórmeczu: Łódź — Czechosłowacja i Węgry — Bawaria.

Pięściarska drużyna Czechosłowacji, mając rozbitych w meczu z Węgrami dwóch najlepszych swych zawodników, zdecydowała się opuścić czwórmecz budapeszteński, przegrzując tem samym do Łodzi walkoverem 16:0.

Przed wyjazdem kierowników reprezentacji polskiej i czeskiej z Budapesztu doszło do porozumienia w sprawie spornego meczu i wyniku w Pradze. Pol. Zw. Bokserski zgodził się wycofać protest w sprawie wyniku tego meczu z Międzynarodowej Federacji Bokserskiej i uznać wynik remisowy 8:8, anulując jednocześnie swą uchwałę o zwycięstwie Polski 12:4.

Tabela czwórmeczu (bez uwzględnienia ostatniego meczu Bawaria - Węgry): 1) Węgry 2 zwycięstwa, punktów 27:5, 2) Łódź 2 zw., pkt. 29:19, 3) Bawaria 1 zw., 16:16, 4) Czechosłowacja 0 zw., pkt. 8:40.

ANGLJA BIJE NIEMCY W PUHARZE DAVISA

W ostatnich meczach spotkania Anglja — Niemcy o puchar Davisa tenisiści niemieccy ponieśli generalną klęskę. Prens (N) przegrał w trzech setach z Austinem (A), a Landmann (N) uległ po zaciętej walce Lee (A) w stosunku 7:5, 3:6, 2:6, 3:6.

W ten sposób Anglja pokonała Niemcy 3:2 i przechodzi do drugiej rundy rozgrywek.

MECZE PIŁKARSKIE W WARSZAWIE

W sobotę i w niedzielę odbyły się w Warszawie dalsze mecze o mistrzostwo wszystkich klas W. O. Z. P. N. Wyniki spotkań były następujące:

MISTRZOSTWA KLASY A.

Marymont - Makabi 5:0 (2:0). Bezapelacyjnie zwycięstwo mistrza Warszawy który górował nad przeciwnikiem pod każdym względem, zwłaszcza doskonały atak robotniczej drużyny zareprezentował się z janknajlepszej strony. U pokonanych na wysokości zadania stał jedynie Zelter. Bramki dla Marymontu zdobyli: Kwiatkowski (2), Przeorowski, Chudzikiewicz i Rudnicki. Zawody prowadził p. Głębiński. W przedmeczcu zwyciężył również Marymont II 3:2 (2:0).

Skra - Warszawianka I b. 4:1 (0:1). Skra znajduje się obecnie w doskonałej formie. Po niedawnym zwycięstwie nad nieoficjalnym mistrzem Warszawy - Legią I b. odniosła wczoraj drugie niemniej cenne zwycięstwo nad rezerwą Warszawianki. W pierwszej połowie Warszawianka I b. miała lekką przewagę, natomiast po przerwie bezapelacyjnie górowała drużyna robotnicza. Bramki dla zwycięzców padły ze strzałów Biażalka II i Smosarskiego II (po 2). Sędziował p. Miron. Przedmecz drugich drużyn przyniósł zwycięstwo Skrze II 3:2 (2:0).

Gwiazda-Znicz 2:0 (0:0). Mecz o mistrzostwo klasy A rozegrany na boisku Polonii zakończył się po zaciętej walce zwycięstwem Gwiazdy. Bramki dla zwycięzców strzelili: Lerner I i Lebensold II. W przedmeczcu wygrała Gwiazda II pewnie 8:0.

Polonia I b - Ruch 3:0 (1:0). Ruch wystąpił w 10-tkę pomimo tego miał przez cały czas nieznaczna przewagę nad przeciwnikiem. Przewaga ta nie została wykorzystana cyfrowo z powodu zupełnego braku strzelców w ataku. Wykorzystał to napad Polonii który się o wiele lepiej orjentował w sytuacjach podbramkowych i w wypadku strzelił 3 bramki. W przedmeczcu zwyciężyła Polonia II 7:1.

MISTRZOSTWA KLASY B.

Elektryczność - Drukarz 4:3 (3:1). Mecz o mistrzostwo klasy B rozegrany pomiędzy kandydatami na mistrzów w tej klasie przyniósł nieznaczne zwycięstwo Elektryczności. Dla pokonanych bramki zdobyli: Piwowarczyk i Meternich.

Samson - Barkochba 3:1 (1:1). Zasluzone zwycięstwo Samsonu w zawodach o mistrzostwo klasy B.

Świt - Kordjan 5:3 (4:0). Ciężko wywalczone zwycięstwo Świtu.

MISTRZOSTWA KLASY C.

Jutrznia - Potęga 3:1 (1:1).
Maraton - Głuchoniemi 7:1 (6:0). Łatwe zwycięstwo amibnego Maratonu dla którego bramki zdobyli Klajman (2), Gelbart (2), Brot (2) i Fiszelson (1).

Mazur - Ordon 3:2 (1:1).
Przedświt - Grochów 5:3 (3:0).
Kraft-Solecki K. S. 2:0 (1:0).

Robur - Hagibor 3:0 (3:0). Sędziował p. Mucha, wobec nieprzybycia wyznaczonego sędziego.

Kongresówka - Powiśle 6:0 (2:0).

K. K. M. P. - P. Z. L. 2:1 (1:0). Wszystkie bramki strzelone z rzutów karnych. Sędziował p. Wasercajg.

Echo - Z. K. S. 3:3 (2:1). Mecz rozegrany w Żyrardowie.

Żar - Watt 2:0 (2:0). Zawody rozegrane w Rembertowie.

PONAD 2 METRY W SKOKU WZWYŻ OSIĄGNĄŁ SZÓSTY CZŁOWIEK NA ŚWIECIE

Niedawno Amerykanin Bert Nelson przeskoczył w hali 2 metry w skoku wwyż. Jest to już szósty zawodnik na świecie, któremu udaje się pokonać tę wysokość. Dotychczas 2 mtr. uzyskali: w 1912 r. skoczył Harrie 2,007 i 2,003 m., w 1914 r. Peesen — 2,0144 mtr., w roku 1923 Osborn — 2,01 i 2,038 mtr., a w 1925 roku — 2,0556 mtr.

Ciekawe jest, że pierwszym człowiekiem, który osiągnął 2 mtr., był zawodowiec Baker, który już w 1910 roku przekroczył 2 mtr. Rekord Bakera nie mógł być jednak uznany, ponieważ posługiwał się na wzór starożytnych Greków ciężarkami, dzięki którym uzyskiwał większy rozmach. W czasie przelotu nad poprzeczką, Baker wypuszczał ciężarki, by nie utrudniać sobie lądowania.

Z ŻYCIA PARTJI

Warszawski Komitet Powiatowy P. P. S. W poniedziałek, 28 b. m., o godz. 19 (Długa 19) posiedzenie Komitetu. Na porządku dziennym sprawy 1 Maja. Obecność przedstawicieli wszystkich Komitetów Miejskich konieczna.

WARSZAWSKA ORGANIZACJA P. P. S.

Wzywa się tow. tow. o zapisywanie się na listę kwestujących dnia 1 maja. Zapisy w lokalu OKR-u Wrecka 7 u tow. Rybakowej i w lokalu Wydziału Kobiecego, Leszno 53, u tow. Klimowej.

PNIEDZIAŁEK, 28 b. m.

Koło Pracowników Miejskich. Oddz. II. Godz. 6 posiedzenie Zarządu Koła.

Mokotów. Godz. 5,30 (Chocimska 23) konferencja 1-Majowa. O przybycie uprasza się: Komitet Dzielnicowy, Zarząd Koła Z. K., Delegację Państw. Zakł. Lotniczych, Zarząd T.U.R.-a i Koła Kobiet.

Organizacja Tramwajowa P.P.S. Godz. 6,30 (Długa 19) zebranie członków.

Starówka. Godz. 6,30 posiedzenie Komitetu Dzielnicowego.

SRODA, 30 b. m.

Dzielnica Pocztowa P. P. S. Godz. 4,15 (Zamojskiego 20) zebranie członków i sympatyków oraz posiedzenie Komitetu.

RUCH KOBIECY

Koło Kobiet Mokotów. W środę, 30 b. m., o godz. 6,30 zebranie Koła Kobiet z referatem. Towarzyszki i sympatyczki stawcie się licznie.

RUCH ZAWODOWY

Baczność metalowcy fabryk prywatnych i uwojskowionych. W poniedziałek o g. 6,30 w lokalu Zw. Metalowców, Leszno 53, odbędzie się posiedzenie mężów zaufania i delegatów fabryk prywatnych i uwojskowionych.

WIKTOR BŁĄZEJEWICZ

BAŚŃ a DZIECKO

Dla rodziców, wychowawców, kierowników zakładów dziecięcych i t. p.

zwykła 16-ka str. 134 Cena **2,50 zł.**

Warszawa, ZÓLKIEWSKIEGO 31, tel. 61-59.

Nabywać można wpłacając należność na konto P. K. O. Nr. **13519.**

Żądajcie we wszystkich księgarniach.

Dr. Jan Ałapin Królewska 31 (obok Marszałka)

Weneryczne, syfilis, tryper. Niemoc płc. chor. skórne. Analizy krwi i tryprowe. Robotnikom i prac. **ceny lecznicowe.** Przyjmuje do 8 1/2 wieczór. Niedz. i Święta do 2 pp.

Weneryczne syfilis, tryper, niemoc płciowa, gabinet elektro-leczniczy światła.

Dr. Z. FAJNCYN Leszno 36. Przyjm. 9 r.—9 w. Ceny lecznicowe

CO USŁYSZYMY PRZEZ WARSZAWSKIE RADJO?

Dziś
11,30 — 11,45. Przegląd prasy krajowej.
P. A. T. 11,58 — 12,05. Sygnał czasu. Hejnał z wieży Marjackiej w Krakowie. 12,10 — 13,10. Muzyka z płyt gramofonowych. 13,10. Komunikat meteorologiczny. 13,20 — 14,40. Przerwa. 14,40. Komunikat gospodarczy. 15,00. Przegląd komunikacyjny. 15,15. Odczyt dla maturzystów p. t. „Powstanie Styczniowe” — wygl. prof. H. Mościcki. 15,35. Odczyt dla maturzystów p. t. „Drugie Cesarstwo” — wygl. prof. J. Iwaszkiewicz. 16,15. Program dla dzieci. P. W. Tatarkiewicz o mowie „Listy od dzieci”. 16,45 — 17,15. Muzyka z płyt gramofonowych. 17,15. Lekcja języka francuskiego. Lektor L. Roquiñy. 17,45. Muzyka lekka z kawiarni „Gastronomia”. 18,45. Rozmaitości. 19,10. Skrzynka pocztowa rolnicza — korespondencję bieżącą omówi inż. W. Tarkowski. Giełda rolnicza. 19,25. Pogawędki techniczne — wygl. inż. W. Rabęcki. 19,40 — 19,50. Prasowy Dziennik Radiowy. 19,58 — 20,00. Sygnał czasu. 20,00. Odczytanie programu na dzień następnny. 20,05. Pogadanka muzyczna — wygl. p. K. Stromenger. 20,30. Koncert międzynarodowy z Wiednia. Transmisja do Warszawy, Berlina, Pragi, Zagrzebia, Budapesztu i Belgradu. W przerwie repertuar teatrów miejskich. 22,00. W. Goethe. Poszukiwacze diamentów. 22,15. Komunikaty: meteorologiczny, policyjny, sportowy. 22,25 „Ostatnia Fala” — wygl. red. J. Piotrowski. 22,45. Ostatnia wiadomość P. A. T. 23,00 — 24,00. Muzyka salonowa z „Oazy”.

WARUNKI PRENUMERATY: w Warszawie z odnośnikiem miesięcznie zł. 5,40, bez odnośnika zł. 4,70, na prowincji miesięcznie zł. 5,40, zagranicą zł. 8.—. Za zmianę adresu 50 gr. **CENY OGŁOSZEŃ:** Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 50, zwyczajne gr. 20, komunikaty i nadesłane gr. 80, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr. 30, drobne za wyraz gr. 20. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy bezpłatnie. Ogłoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń w tekście 5-szpaltowy, układ zwyczajnych — 10-szpaltowy. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

WODEWIL Nowy-Świat 43. Początek o godz. 5-ej.

TRYUMF FILMU NIEMEGO NAD DŹWIĘKOWYM muzyki żywej nad mechaniczną

PAT i PATACHON

w najnowszym i niepospolitem arc. humoru na tle bajek z „Tysiąca i jednej nocy”

ZACZAROWANY DYWAN

UWAGA! Nasz komiczny film niemy staje się filmem dźwiękowym, bo cała sala rozbrzmiewa nieprzerwanym śmiechem.

Nadprogram arcywesołe komedje „Lot Chaplina przez Atlantyk” i „Uczniowskie figle”

Dźwiękowe Kino „PANA” N-Świat 40 Poc. o g. 4.30

CONRAD VEIDT

jako **Eryk Wielki**

w otoczeniu znakomych artystów amerykańskich

Mary Philbin, Fred Mac Kaye'a i Leslie Fentona

w potężnym dram. dźwiękowo-muzycznym

„TRUCIECIEL”

Dźwiękowe Kino „CAPITOL” Marszałk.125 Poc. g. 5⁰⁰

Pierwszy dźwiękowy film

COLLEEN MOORE

w 10 akt. dramacie

„NIEWINNY GRZECH”

W roli męskiej

ANTONIO MORENO

Nad program dodatki dźwiękowo-śpiewne

KINO-TEATR „COLOSSEUM” N. Świat 19. Poc. o g. 6.

„Gwiazdzista Eskadra”

Według scenariusza por. Pilota **Janusza Meissnera**

Reżyserji **LEONARDA BUCZKOWSKIEGO.**

W rolach głównych: **BAŚKA ORWID, JANA KRYSZA, JANUSZ HALNY, JEŻ KOBUSZ, ANDRZEJ KAREWICZ, STEFAN SZWARC**

Kierownik literacki K. A. Czyżowski. Zdjęcia: A. Wywerka, G. Kryński, A. Wawrzyński

Dekoracje: E. Stepaniak. Asystent reżysera: A. Penkalski. Eksploatacja: Feniks.

Powiększona orkiestra pod batutą A. Bukina. Na scenie wielka rewja p. t. „Elektryczna miłość” — Reżyserji i z udziałem Walerego Jastrzębca.

„MAŁA SALA”: **TANČĄCY WIEDŃ** Szampańska komedja w r. gł. Lya Mara Dla młodzieży dozwolony.

Najwytworniejszy Kino-Teatr Dźwiękowy

POLA NEGRI PALACE

WIERZBOWA 7. Tel. 330-77.

Początek seansów dziś: 6, 8 i 10 w.

„TRUBADURZY NEW JORKU”

(Broadway Melody)

Role główne: Bessy Love, Anita Page, słynny śpiewak Charles King. Nadpr. doskonałe dodatki muz. i aktual. dźwięk.

DŹWIĘKOWY KINO-TEATR MIEJSKI Poc. godz. 6⁰⁰ pp. Niedz. i święta 5 pp.

BUSTER KEATON

w świetnej dźwiękowej komedji p. t.

„MAŁŻENSTWA NA ZŁOŚĆ”

Nadprogram

Dodatek wokalnno-muzyczny.

Ceny miejsc nie podwyższone.

KINO-TEATR „KOMETA” CHŁODNA Nr. 49

Uwaga: Nie zważając na olbrzymie koszty obrazu chcąc zadowolić Sz. Publiczność naszego kino-teatru pozwalamy sobie na wystawienie po raz pierwszy w Warszawie jako zero ekran. Na ekranie piękny histor. film.

KAROL XII

W roli Karola XII—60sta Ekman

Na scenie „Łobzowanie” z udziałem zespołu.

Kino **TECZA** Przejazd 9 (obok dźwiękowe Palacu Mostowskich)

Początek seansów: 6,15 ost. 10,15.

MAURICE CHEVALIER

PIEŚNIARZ PARYŻA

Nadpr. Najnowszy dźwięk. tygodn. oraz śpiewno-muzyczne atrakcje.

Kino **WISŁA** TAMKA 34 vis a vis Cyrku

Czarująco-uroczą, kusząco ponętą

Betty Amann

bohaterka filmu „HADZI MURAT” i **Henryk George**

stwarzają kreacje, sięgającą najwyższych szczytów aryzmu i kunsztu gry w poryjającym filmie p. t.

Skazaniec ze Stambułu

Nowootworzone wytworne KINO **„EUROPA”** i **REWJA** ul. Smocza róg Gęsiej. Poc. o g. 6.

Wzruszające dzieje dwojga młodych serc

„SAMOTNI”

W roli głównej cudna **Barbara KENT** i nowa chluba Ameryki **Glenn Tryon.**

Na scenie zupełna zmiana programu z Edwardem Redenem na czele.

Co wyświetlają kina?

Astra: „Na zgnębnej drodze”.
Apollo: „Sen o miłości”.
Atlantyk: „Pieśń żywiołów”.
Casino: „Moralność pani Dulskiej”.
Capitol: „Niewinny grzech”.
Colosseum: „Gwiazdzista eskadra”. W malej sali: „Tanczący Wiedź”.
Filharmonja: „Hadzi Murat”.
Hollywood: „Katarszyna I”.
Europa: „Samotni”.
Kometa: „Zagłada od wschodu”.
Miejski: „Małżeństwo na złość”.
Pan: „Truciciel” z Conradem Veidtem.
Pola Negri Palace: „Trubadurzy New-Yorku” (Broadway Melody).
Palace: „Hadzi Murat” z Mozzuchinem.
Splendid: „Rio Rita” z Bebe Daniels.
Stylowy: „Szalona dziewczyna”.
Światowid: „Pogani” z Ram. Novarro.
Tęcza: „Pieśniarz Paryża” z M. Chevalier.
Wisła: „Skazaniec ze Stambułu”.
Wodewil: „Zaczarowany dywan”.
Znicz: „Dzika miłość”.
Akropolis: Nieczynny.
Bajka: „Skłamałam”.
Czary: „Dusze w niewoli”.
Era: Kino nieczynne.
Heljos: „Uroda życia”.
Italja: „Dusze w niewoli”.
Lotos: „Władczyni miłości”.
Lux: „Dlatego, że cię kocham”.
Mewa: „Wschód słońca”.
SZCZEGÓŁY PROGRAMÓW W OGŁOSZENIACH.

KINO-REWJA „ZNICZ” Śniadeckich 5 Poc. g. 5, w niedz. 3 pp.

DOLORES DEL RIO

w dramacie rozpętanym namilności p. t.

„Dzika Miłość”

Na scenie wielka rewja p. t.

„Sakum—Pakum! Dowidzenia”

z udziałem ulubieńców publiczności

Niuty Bolskiej, Wacława Zdanowicza, Michała Daneckiego, Marka Morawskiego i baletu 5 Parnell-Girls. Ceny od 1 zł.

W każdą niedzielę specjalne przedstawienia dla dzieci i młodzieży o godz. 12 w poł. Bil. od 50 gr.

Kino-Teatr „ASTRA” DZIKA 51.

Potężny film

„Na zgnębnej drodze”

dramat z życia „Ludzi podziemi” w roli głównej **Clara Bow**

Na scenie.

Rewja pod kierown. Z. Drzewskiego.

Udział biorą: Drwieski, Jankowska, Tańska, Nowowiejski i duet taneczny.

Dźwiękowe **CASINO** N-Świat. 50. Kino P. g. 4, 6, 8 i 10

Ceny bil. niż.: Parter 2,50, balkon 1,50

Pierwszy polski film dźwiękowo-śpiewny i mówiony!

Moralność Pani Dulskiej

p/g znanej sztuki Gabrieli Zapolskiej.

Grają, mówią i śpiewają: D. Lipińska, M. Flancowa, Z. Batorycka (Miss Polonia 1930 r.), T. Wesołowski, L. Fritsche, H. Daszyńska, M. Chaveau.

TEATR I MUZYKA

Dziś w teatrach miejskich Narodowy
o 8 w. „Dom złamanych serc”

Letni
o 8 w. „Maman do wzięcia”

Teatr „Ateneum”, ul. Czerwonego Krzyża 20. Dziś „Księżniczka chińska Turandot”.

W przygotowaniu ucieśna komedja Moliera „Chory z urojenia”.

Teatr Wielki dziś nieczynny. We wtorek powraca na alizs ciesząc się wybitnym powodzeniem, 4-aktowa opera Piotra Ryty „Ijola”.

Teatr Narodowy. Dziś komedja Bernarda Shaw’a „Dom złamanych serc”.

Teatr Letni. Codziennie „Maman do wzięcia”.

Teatr Polski gra codziennie „Volpone”.

Teatr Mały. Dziś i jutro „Piorun z jasnego nieba”.

Teatr „Morskie Oko”. „Uśmiech Warszawy”.

Teatr „Qui Pro Quo”. „Maj za pasem”.

Teatr Rewji „Muza”. Rewja w 14-tu obrazach p. t. „Miłość, to kwiat”.

Teatr rewji „Hel” (Praga, Zamojskiego 20), Rewja „Gwałtu, co się dzieje!”.

Operetka Warszawska. Dziś „Mężowie na urlopie”.

Cyrk Staniewskich. 18 atrakcyj światowych i zagranicznych.

STAN POGODY

Dziś pogoda słoneczna i umiarkowanie ciepła (noc chłodna z możliwością przymrozków w Wileńskim). Słabe wiatry północno-wschodnie i wschodnie.

LOTERJA TOW. „NASZ DOM” Zawiadomienie

Na zasadzie rozporządzenia Generalnej Dyrekcji Loterii Państwowej za Nr. 5624/30 ciągnięcie odbędzie się w dniach 20 — 30 czerwca 1930 r. Tabela ukazuje się w drugiej połowie lipca r. b. i zostanie bezwzględnie rozesłana.

Pozostała niewielka ilość losów nabywać można jeszcze przez krótki czas bezpośrednio w Dyrekcji Loterii Fantowej Zakładu Wychowawczego „Nasz Dom”, Warszawa, Parkowa 39.

Specjalnie polecamy żądać przesyłki 10 lub 15 sztuk losów, każdy z innej serii!

KOMUNIKAT!

Podajemy do wiadomości wszystkich wykaz wygranych jakie padły u nas w niedawno zakończonej 20-aj Loterii Państwowej:

Złotych	Nr.	Złotych	Nr.
350.000	184188	10.000	69025
50.000	166301	10.000	71842
50.000	31082	10.000	72728
40.000	69252	10.000	74931
25.000	200392	10.000	84581
25.000	66444	5.000	104314
20.000	173721	5.000	123611
20.000	121756	5.000	128491
20.000	105295	5.000	136179
15.000	173741	5.000	150270
15.000	154409	5.000	154230
15.000	58057	5.000	154468
10.000	171727	5.000	58103
10.000	102743	5.000	72888
10.000	95838	5.000	86011
10.000	10991	5.000	88562
10.000	39824	5.000	92088
10.000	110672	5.000	74384
10.000	52062	5.000	79454

również—PREMJA—również
wiele, wiele po zł. 3.000, 2.000, 1.000 i t. d. i t. d.

W poprzednich zaś loteriach padły u nas następujące większe wygrane:

PREMJA 19 Lot. Zł. 405.000
na Nr. 110562

PREMJA 12 Lot. Zł. 275.000
na Nr. 40223

Złotych	Nr.	Złotych	Nr.
250.000	18690	25.000	19223
200.000	57918	25.000	90882
150.000	19602	15.000	654
100.000	28583	15.000	105269
100.000	16436	15.000	309
100.000	13934	15.000	128330
100.000	88858	15.000	102895
75.000	10551	15.000	75071
60.000	70991	10.000	16725
50.000	40947	10.000	46052
50.000	47008	10.000	45027
50.000	26338	10.000	44350
50.000	72883	10.000	39582
50.000	61282	10.000	6876
40.000	110793	10.000	3342
40.000	86444	10.000	46101
35.000	33368	10.000	15056
35.000	121842	10.000	95709
25.000	37235	10.000	30722
25.000	27700	10.000	102981
25.000	20045	10.000	12486
		10.000	41330
		10.000	75978

i wiele, wiele innych

LOS Y KŁ.

21 Lot. Państw. w pozostałej niewielkiej ilości są u nas do nabycia.

Ogólna suma wygranych **Zł. 32.000.000** (32 miliony).

Szanse kolosalne i niebывale! Co drugi los wygrywał. Ponadto dwie premje! Ryzyko minimalne, cena niezmienną

1/4 zł. 10 — 2/4 zł. 20 — 3/4 zł. 30 — 4/4 zł. 40

Z kupnem u nas losu radzimy nie zwlekać, gdyż w kolekturze naszej pozostała już niewielka ilość losów. Jedyna największa, najstarsza i prawdziwie najszcześliwsza kolektura w Polsce.

E. LICHTENSTEINIS-KA
Warszawa, Centrala kolektury: **Marszałkowska 146**

Oddziały kolektury
Białńska 3, Krakowskie-Przedm. 37, Królewska 39, Nalewki 42, Targowa 40, Puławska 33, Otwock, Warszawska 21, Łódź, Piotrkowska 72 i 11, Wilno, Wielka 44. Konto P.K.O. 9,374
Firma egzystuje od 1835 roku.

Łaskawe listowne zamówienia załatwiamy odwrotną pocztą, wysyłając losy i czeki na P.K.O. dla opłacenia przypadającej należności.